

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K. — 2
Vidéken " 9 K. " 4 K. 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDOSOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, 1-35. emelet.
(Debreceni Első Takarékpénztár épület)

Jönnek a csendőrök.

Rendkívüli közgyűlés.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága pénteken délután 4 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését, melynek egyetlen fontos tárgya a csendőr-különítmény elszállásolásának ügye volt. Bár a jog- és pénzügyi bizottság nem javasolta, a városi tanács mégis a kérelem teljesítése mellett foglalt állást: t. i. a város adjon szállást a régi kaszárnyák egyikében az 50 főnyi lovas csendőrségnek, melyet a kormány azért tart itt tartalékban, hogy nagyobb zavargásokat és tömegmozgalmakat elfojthasson vele; mikor pedig „munkája” nem lesz a csendőr-különítménynek, akkor közbiztonsági szolgálatot is fog teljesíteni esetleg...

Nem hiába láttak politikai tendenciát abban az ellenzéki bizottsági tagok, hogy éppen most, a politikai tömegsztrájk előtt akarja a kormány a csendőr-különítményt elhelyezni Debrecenben, mert mikor valóban a közbiztonsági állapotok követelték, akkor ilyesmi nem jutott eszébe. A hatalomnak nem rend, hanem csend kell, hogy vérbe fojtsa el minden tömeg-

mozgalmat, mely vele szemben akar érvényesülni.

Természetesen a munkapárti többség sehoggy sem akarta észrevenni a munkapárti tendenciát, pedig az tagadhatatlan. A politikai tömegmozgalmak elfojtására szükséges a csendőr-különítmény felállítása és nem is a külterületre, hanem a belterületre szükséges, hiszen a tömegmozgalmak nem a tanyákon és a kertsekégekben lesznek. A munkás tömegmozgalmakat a város szívében és nem a Hortobágyon fogják letiporni a kormány kastollas legényei, akik bizony nagyon sokszor gyilkolnak ártatlanokat, mikor tömegmozgalmakat akarnak — utasításra, parancsra — leverni. A csendőrség fegyverhasználati joga módot nyújt arra, hogy a legbékésebb tömeggel szemben a fegyveres hatalom brutális erejével léphessen fel. Elég egyetlen kődobás, amit meggondolatlan ruhanc dobott a csendőrségre és már ropog a csendőrpuska és ártatlan emberek szívét furja át a csendőrgolyó. A vérontásért sohasem, vagy csak igen ritkán felelős a csendőr, mert neki könnyű bizonyítani, hogy jogosan használta a fegyverét.

Rendkívül súlyos érveket hoztak fel a csendőr-különítmény Debrecenbe helyezése ellen dr. Révi Nándor, János Zoltán és dr. Körösi Kálmán, sőt Szentesi János is, míg a tanács ja-

vaslata mellett Márk Endre, dr. Freund Jenő, Rostás István rendőrfőkapitány érveltek hosszasan. Volt szűzbeszéd is: Benkő János virilis városatyja szólalt fel a tanácsi javaslat mellett. Egyébként a közgyűlés 75 szóval 46 ellen elfogadta a tanácsi javaslatot.

Titkos kormánycélok.

Pontosan 4 órakor nyitotta meg a közgyűlést Domahidy Elemér főispán, aki melegen üdvözölte a bizottsági tagokat.

Az első tárgy a csendőr-különítmény elhelyezésének ügye volt. A városi tanács a jog- és pénzügyi bizottság javaslatával szemben javasolta, hogy ingyen helyiséget adjanak a csendőrségnek a Salétrom-kaszárnyában.

— Vigyük az oláhok közé! Nem kell ide csendőrség! A rác vidékeken van szükség rájuk! — Zúgtak a felkiáltások az ellenzéki padokról.

Az első felszólaló dr. Révi Nándor volt. Politikai tendenciát lát abban, hogy a kormány éppen most, a politikai tömegmozgalmak előtt akarja elhelyezni a csendőr-különítményt Debrecenben. A kitűzött levő tömegsztrájk letörését a titkos cél. Csak azok nem akarják ezt látni, akik mindig vakon és engedelmesen követik a kormányt. Olyan ajándéka ez a kormánynak, hogy nem kér belőle. A csendőrségre, ami hasznos jelentett volna a városnak, elvitték Nagyváradra, kapjuk helyette a csendőr-különítményt az általános, titkos választójog jelszava alatt meginduló tömegmozgalmak leverésére. Ez a titkos célja a kormánynak. Ez a lólab kitérő a jegyzőkönyvből is. A lovas csendőrség legényekre azért van szükség, hogy provokáljanak a nép közé lovagoljanak. Nem

Bandika napiója.

Írja: Pálffy József.

XI.

Iza főzni tanul.

Iparfalvy gyönyörű és határozott kocsikat kapott és Iza, mint már megirtam, bár sokféle viszontagság után, végre mégis behajózott a boldogság revébe; hát róla nem is tudok semmi érdekeseget naplózni. Nincs unalmasabb, mint egy boldog ember. Két boldog ember pedig még unalmasabb. Már ugy érte, ha ezek jegyepárok és minden délután együtt vannak, amint most nálunk Apor Laci és Iza.

Teljesen megváltoztak mindketten. A vig Apor Laci nagyon komoly lett és Iza oly ábrándos, mint a teli hold és olyan szórakozott, mint egy német tanár, vagy pedig az az orvosprofesszor, aki az operációnál bent felejtette a paciense hasában a telikabátját, a kalapját és nem tudott hazamenni.

A háztartásban sem veszi valami nagy hasznát a mama Izának. Beküldi ugyan gyakran a konyhába, hogy a szakácsnő mellett egyet-mást elsajátítsa a konyhaművészet titkaiból, de bizony nem sok kö-

szönet van az ő főzésbeli tevékenységében. A levest rendszeren cukorral sózza be, a tésztát pedig pouderral cukrozza meg és nem ritkaság az sem, hogy ecet helyett petrolomot tölt az ételbe. Hja, ezt a szerelem teszi. A szórakozottság annyira hozzátartozik, mint az órához a mutató. Az mutatja, hogy hányadán állunk. Mondhatom, hogy e tekintetben Izának már el is mult tizenkét óra.

Tegnapelőtt Iza teljesen önállóan alkotott a konyhában egy remekművet. Még pedig szakácskönyvből, melyet a papa egyenesen az ő számára rendelt, miután kijelentette:

— Az asszonyoknak főzni is kell tudni!

A szakácskönyv után elkezdett Iza főzni. Legelőbb is rántást csinált. Nagyszerű pép lett a „vegyi keverékből”. Mikor kész lett, megmutatta az öreg Rozsi néminek, ki némileg ülte meg szakácsnői működésének negyven éves jubileumát. A konyha matrónája rosszalólag rázta a fejét:

— Kisasszonykám lelkem, ez nem sikerült; nem lehet használni.

A „rántást” félre tették. Eppen ekkor történt, hogy a szalonban véletlenül eltört egy szép kínai vázát. Borzasztóan megijedtem. Alaposan kikapok, ha megtudják, gondoltam magamban. Mindenáron el kell

titkolni a szerencsétlenséget! Össze akartam ragasztani. Szétnéztem valami ragasztó szer után, de nem találtam sehol. A konyhában ráakadtam az Iza által készített „rántásra”, mely árva, lenézetten, számkivetve húzódt meg egy labasban. Valami ösztönszerű sejtélem által megragadva kicsempésztem a szobámba. Az eltört váza-darabokat bekentem vele és — isten csodája — gyönyörűen összerágadtak. A váza ismét ép, egész lett. A „rántást” persze eltettem és azóta, mint gummi-arabikumot használom. Kitűnően bevált; papiros házaimat és katonaimat azzal ragasztom. Az a jó, hogy sok van belőle és elég lesz pár hónapig, legalább is addig, míg Iza megint rántást csinál.

Minden kezdet nehéz című megnyugtással Iza nem csüggedt el, hanem tovább haladt a sültés-főzés tudományában. A szakácskönyvben lévő igen tetszetős leírás után hozzáfogott valami pácolt hus féle elkészítéséhez. A nevét nem tudom, mert valami idegen szó. Azt hiszem, a történelemben egy angol lord viselte e nevet; míg a hálát utókor a szakácskönyvben örökítette meg. Utóvegre ez is valami.

Élég az hozzá, hogy a pácolt hus elkészült, sőt mi több, találásra is került és nagyszerűen fellakmározta a Bodri kutyánk.

Gyenes Antal

Vízvezeték, csatornázás és központi fűtési vállalata

DEBRECZEN, Miklós-u. 29. Telefon 937.

Készít minden e szakmába vágó munkálatokat, modern fürdőszobákat, angol closettet, szabadalmazott fagymentes udvari closettet, kagylókat és kifolyó állványokat, központi fűtési berendezéseket, szárító készületeket stb. — Bádogos és szerelési munkák javítását és házak évi jókarban tartását a legolcsóbb árban számítom. 151

szabad, hogy a felelőtlen karhatalom fészkelje be magát a városba és itt esetleg vért ontson. Hogy mire lehetünk készen, mutatja Lukács miniszterelnök felfogása, aki politikai tömegsztrájkban lázadást lát. (Helyesítés.) Mért jut most a kormánynak eszébe a debreceni külterület? A tömegsztrájk előtt, melyet a kormány elfolytani akar. E véres munkához ne járuljon a közgyűlés, hanem utasítsa vissza a tanácsi javaslatot. (Tetszés.)

Csak közrendészeti cél.

Ezután Márk Endre udvari tanácsos szólalt fel. Támogatja a tanács javaslatát. Nem lát itt semmi politikát, csak közrendészeti érdeket. Nagy közérdek az, hogy a külsőségeken is jól el legyen látva a személy- és vagyonbiztonság. A csendőrlégenység higgadt és képzett, nem oly könnyen használja a fegyvert. Elfogadja a tanácsi előterjesztést és nem politizál.

Mégis csak politika.

Utána Jánosi Zoltán, a városi munkapárt elnöke szólalt fel, aki most szemben állott saját pártjával. Hosszas és mindvégig érdekes fejtegetése általános figyelmet keltett. Rámutatott a közelmúltra, amikor a darabant uralom csendőrszoronyokkal jött a nemzeti ellenállás leverésére. A csendőrfegyver alkalmas a jog és törvény oltalmára, de megtamadására és eltiprására is. A cél szentesíti, de erkölcsellenes is teheti az eszközt. Mit mond a jegyzőkönyv? Hogy nagyobb tömegmozgalmak, stb. elfojtására kell a csendőrtartalek. Mi van most? A legnagyobb tömegmozgalmról, Magyarországon ujjazületéséről. Mérlegelni kell a miniszterelnök kijelentését. Ha csak gazdasági sztrájkról lenne szó, nem gondolt volna az elfojtására. Nem állandó intézmény elhelyezéséről van szó, mert csak ad hoc van szükség a különintézményre. Nem fogadja el a tanács javaslatát. A régi zsidó adomát mondja el a kutyáról. A zsidó nagyon félt a kutyától, mire a gazda úgy nyugtatta meg, nem tudja polgártárs, hogy az ugató kutya nem harap? Hogyne tudnam én, hangzott a válasz, de tudja-e a kutya? Eddig a rendőrség jól végezte a dolgát, nincs szükség a csendőrségre. (Helyesítés.)

Szükség van a csendőrségre.

Ezután dr. Freund Jenő szólalt fel a tanácsi javaslat mellett. Tiltakozik a demagogia ellen. Emlékeztet a Dobieczy-féle választásra, amikor a csöcselék tört-zuzott, ra-

Mi nem ettünk belőle, mert a szaga olyan volt, mint a töltött káposztának, sokban hasonlított a bifsztekhez, az ize határozottan felvehette a versenyt a leghiresebb debreceni kolbászszal, míg volt benne valami, ami a hurkara emlékeztetett.

Több sikertelen kísérlet után Róza néni ismert szaktudásához fordult anyus és Iza. Meg is mondta a véleményét:

— Kezeit csókolom, könyvből nem lehet főzni. Egy fabatkát sem ér az egész szakácskönyv. Batran megsüthetik...

En vállalkoztam volna is rá, de anyus nem engedte. Kiváncsi voltam, milyen lehet megsütve egy szakácskönyv. Alighanem izletes eledel, hisz olyan sok jó van benne leírva. Csak az a gyanum, hogy azok, akik irták, sohasem főztek, de semmiesetre sem ették végig az általuk leirt ételeket, me- azóta biztosan Karlszbadban gyógyítanak gyomorhajukat.

Hogy a szakácskönyv nyugalomba került, Róza néni személyesen tart magasröptű előadásokat Izának a főzés titkaiból, aki azóta határozottan tud is valamit és egészen elfogadható ételek kerülnek ki a konyhából. Ezért szeretném én a főzni tanuló hajadonoknak a következő figyelmeztetést ajánlani, szakszerűen ilyenformán stilizálva:

— Végy egy szakácskönyvet, tegy hozzá egy fél kilogramm sót, öntsd le petróleummal vagy denaturált szeszszel és dobá az egészet a tűzbe.

bolt. Ilyen tömeg megfékezésére szükséges a csendőrség.

Minek a csendőr?

Miután már a felszólalások bőven kimerítették a tárgyat, dr. Kőrösi Kálmán csak röviden szól. A debreceni nép csendes, jó és becsületes; a külterületek népe hónapokon át nem lát csendőrt, de nincs is szükség rá, hiszen alig követ el kihágást is. Míg a mostani, nyomorúságos, gazdasági viszonyok közt sincs szükség csendőrré. Minek hoznak akkor egyszerre ötvenet? Hosszu éveken át csak két eset fordult elő, mikor a csöcselék kihágásokat követett el. Az egyik a már említett Dobieczy-féle eset, a másik pedig a Kovács Gusztá darabont-főispán esete volt. Még értené, ha a debreceni adóhivatalból loptak volna el 4 millió 800.000 koronát. (A finom célzás a miniszterelnök panama-ügyére viharos derültséget keltett. Nem fogadja el a tanácsi javaslatot.)

Pro és contra.

Rostás István rendőrfőkapitány szükségnek tartja a külsőségeken a közbiztonsági szolgálat ellátását, mert egymást érik a betörések és lopások. Mikor a rendőrlégenység szaporítását kérte, nem adták meg. A csendőr ülönitmény nem ad hoc intézmény, mert a felét június végére, a másik felét az év végére állítják fel.

Szentesi János is ellenzi a tanácsi javaslatot. Semmi szükség a csendőrség szaporítására. Van a Hortobágyon 6 csendőr, de nincs dolga. Egyszer megkérték őket a jóságzámolás alkalmával, hogy a határon vigyázzanak, de akkor is elaludtak. Akár ott se lennének. A lovas rendőrnök is nem az volna a dolga, hogy szétkeresse az embereket, ha az utcán megrállnak beszélgetni. Valóságos Szibéria van már itt. Mi lesz, ha még 50 csendőr jön?

Benkő János örül, ha a csendőrkülönitményt megkapjuk, mert különösen a kertészekben gyenge lábón áll a közbiztonság. Így a Sesta-kertben is négy betörés volt. Elfogadja a tanács javaslatát.

Jánosi Zoltán védi álláspontját. A tenger kidobja magából a piszkot és ilyen tenger a nép is. Révi Nándor személyes kérdésben szól és visszautasítja a demagogia vádját, majd rámutat arra, hogy 50 csendőr elég arra, hogy a város békéjét megzavarja. Kovács József polgármester elfogadásra ajánlotta a javaslatot, melyet a közgyűlés névszerinti szavazással 75 szóval 46 ellen, tehát 29 szótöbbséggel elfogadott.

Apróbb ügyek.

Megalakították ezután a tanyai állami iskolák gondnokságát. Elhatározták, hogy Rosenfeld és Gara volt bérlőktől a 82 000 koronára becsült dohánypáitákat 10.000 koronáért megvásárolják. Tudomásul vették, hogy Nagy József főszámvevőt a debreceni bank felügyelő bizottsági taggá választotta. Kőrösi Kálmán nem helyesli elvi szempontból, hogy a városi főtisztviselők a bankok igazgatóságában üljenek. Révi Nándor szintén helyteleníti ezt, mert ez ellenkezik a város érdekével. Rámutat arra a volt főmérnök óriási érdekltségére. Egyszerre 15 bank és részvénytársaság igazgatósági tagja volt. E kérdést ezen elvi szempont alapján rendezni kívánja. Nagy József főszámvevő kijelenti, hogy nem fogadja el megválasztását, ha bárki is kifogásolja, bár a városnak éppen az az érdeke, hogy a bankok felügyelő bizottságaiban és ne az igazgatóságban foglaljanak helyet a főbb tisztviselők. A bejelentést tudomásul vették, mire a közgyűlés 6 óra után véget ért.

Egyház és iskola.

Bosnyák jogi előadások a debreceni jogakadémián. Tudvalevő, hogy a közoktatásügyi miniszter hozzájárult a Magyar-Bosnyák gazdasági központ* azon előterjesztéséhez, hogy a hazai egyetemek és jogakadémiákon a bosnyák jognak tanszéke

legyen. A debreceni akadémián is lesz jövőre egy bosnyák közgazdasági collégium, melyen dr. Tuster Ignác tanár fog előadni. A debreceni jogakadémián eddig is több bosnyák hallgató van s a bosnyák tárgy előadások csak növelni fogják a bosnyák hallgatók számát, ami Magyarországnak igazán hasznára válik.

A választójogi bizottság. Elfogadták a javaslatot.

Ma délelőtt tíz órakor a választójogi bizottság folytatta a képviselőházban a választójogi javaslat részletes tárgyalását Hédevary Károly gróf elnöklésével. Az ülésen megjelent Lukács László miniszterelnök, Jakabffy Imre, Némethy Károly államtitkárok, Varga Gyula, a statisztikai hivatal igazgatója, Ladik Gusztáv és Petrovics Elek miniszteri tanácsosok.

Az ülés megnyitása után Lukács László miniszterelnök ismertette azokat a módosításokat, a melyeket a benyújtott indítványok és javaslatok alapján a kormány elfogadhatónak tartott.

A bizottság ezután folytatta a javaslat 5., 6. és 7. fejezeteinek részletes tárgyalását. E fejezetek tartalmát apró stílus módosításokon és lényegtelen változtatásokon kívül változatlanul elfogadták.

Az érdekesebb módosítások közé tartozik az, hogy a törvény a választások alkalmával a községi előjárásra ruházott rendészeti feladatokat a főszolgabíróra, mint elsőfoku közigazgatási hatóságra ruhazza át és azután kimondja, hogy a választás napján a rend fenntartásáért mindaddig, a míg az elnökség működését meg nem kezdi, a bejelentők, azontul pedig a választási elnökség tagjai felelősek.

A jelölést az eddigi törvény szerint a választás előtt öt nappal kellett bejelenteni. A törvény azt a határidőt három napra szorította össze. A választási elnök a jelölést auból az okból utasíthatja vissza, hogy a jelölt a képviselői megbízó levélnek be nem mutatása miatt nem választható. Bizalmifertak a jelölt nem, hanem csak a jelölők alkalmazhatnak a választásokon.

A karhatalomról a választási elnök csak a közigazgatási hatóság megkeresése után gondoskodik és a közigazgatási hatósággal egyetértésben osztja szét a választási körzetekben rendelkezésre álló karhatalmat.

A 107. paragrafusig mindössze ennyi változtatást tett a javaslaton a bizottság.

Miután az összes szakaszokat változatlanul elfogadták, gróf Khuen-Hédervary Károly köszönetet mondott a bizottság tagjainak a buzgón teljesített munkaért, majd Lukács László miniszterelnök szintén köszönetet mondott a bizottság tagjainak, majd kijelentette, hogy ha legjobb törekvéseink nem vezetnek arra a célra, hogy az ország nyugodt fejlődését biztosítsák, minden felelősséget elhárít magától.

APOLLO
 mozgó színház
 Piac és Miklós-u. sarok.
 Igazgató: Deési Alfréd.

Remek műsor! Ujdonságok!
A sors hálójában.
 Dráma 3 felvonásban.

Ha a szív megszólal. Eletkép 1 felv.
Váljunk el! Vigjáték.

Kellemetlen szövény oseré. Bohózat.
 És a remek kísérő műsor. — Kedvezményes jegyek érvényesek! — Előadás kezdete délután 5 órakor. — Délután 3 órakor egy nagy félórás gyermek előadás. Gyermek műsor!

A háború.

22.000 menekült.

Athén, február 21.

Corfu, Prevesa, Arta, Thessalonía, Trikala városokban igen sok Epirusból érkezett menekülő van. A menekültek száma mintegy 22.000. Külön bizottságok fáradoznak azon, hogy a menekülteken segítsenek. Az élelmezés költsége naponta 18.000 drachma.

Enyhült az ellentét.

München, február 21.

A Münchener Neuesten Nachrichten tegnap esti kiadása Pétervárról magántávírtatban jelenti:

Bulgaria és Románia felkérték Oroszországot, hogy a bolgár-román konfliktusban vállalja el a döntőbíró szerepét. Az orosz kormányra ez a meghívás rendkívül jó hatást tett. Most már nagyobb reményeket fűznek a bolgár-román differenciák békés megoldásának lehetőségéhez.

A román liberális párt álláspontja.

Bukarest, február 21.

Az „Indépendance Roumanie” írja: A liberális párt tovább támogatja a kormány nemzetközi akcióját.

Az a hír kapott szárnyra, hogy a szófiai tárgyalások megszakadtak és mindkét állam-kormány a hatalmak mediációjához szándékozik fordulni. Késői, de jó megoldás, ha ez a két kabinet barátságos intervencióját jelenti. Ha azonban arról van szó, hogy a román követelések minimumát terjesszék a hatalmak döntőbíróvá, úgy az akció a kormány végét jelentené, a kormány ugyanis békeakciójának sikertelenségével nem lephetne a román közvélemény elé. A liberális párttól távol áll, hogy mediációban ellenségeskedést lásson, meg is kezdettől fogva azon volt, hogy a konfliktus közös tárgyalások útján oldassék meg. A mediációnak meg volna az az előnye, hogy a baráti vonatkozások bizonyítékaul szolgálna, a melyekre Románia számíthat. Ennek a megoldásnak azonban gyorsan kell bekövetkeznie, még a balkáni béke megkötése előtt.

Delcassé nagykövet.

Páris, február 21.

Delcassénak pétervári nagykövetté való kineveztetését illetőleg a külügyminiszter egy újságrónak kijelentette, hogy a kormány igen kedvezően fogadta a kineveztetésre vonatkozó indítványt. Megjegyzi, hogy Delcassé kinevezése Pétervárról úgy udvari, mint politikai körökben a legkitünőbb benyomást keltette. Az új nagykövet a jövő hó elején elfoglalja állását.

Osztokodnak a Balkán-államok.

Belgrad, febr. 21.

Az eddig elfoglalt területeken a Balkán-szövetségesek már megosztottak. Bulgária és Szerbia megegyeztek abban, hogy Szalóniki Görögország legyen, kettejük közt pedig a Vargar folyó legyen a határ. Montenegróval nem volt szó eddig, mert még nem foglalt el semmit.

London, febr. 21.

Popovics, Montenegró volt delegátusa megjelent Grey államtitkár előtt és kijelentette, hogy Montenegró már oly nagy pénzt és véráldozatot hozott Skutariért, hogy arról nem mondhat le, még akkor sem, ha a nagyhatalmak kényszeríteni akarják rá. Ha megtámadják, Montenegró szembeszáll és inkább elpusztul, de Skutariért nem mond le. (Előbb el kellene foglalnia, de nem ám — szájjal!)

Döntő roham Drinápoly ellen.

Szofia, febr. 21.

A döntő roham Drinápoly ellen a napokban veszi kezdetét. A 68.000

főnyi ostromló sereg a szerb segítőcsapatokkal százezerre szaporodott. Szerbiából hoztak még 24 nehéz, ostromágyút, 12 Krupp-ágyút, sőt használni fogják azon török ágyukat is, melyeket Kirkkilissénél és Lüleburgasznál a törököktől vettek el.

Románia és a nagyhatalmak.

Bukarest, február 21.

A minisztertanács mai ülésén némi fenntartással elfogadták a nagyhatalmak közötti.

Két állomáshajó Stambulban.

Konstantinápoly, február 21.

A szultán irodaja alapján Kaiserin Elisabeth osztrák-magyar hadihajó áthaladt a Dardanellákon. Ez lesz a második állomáshajó a török fővárosban.

Debrecenben honvéd gyalogsági hadosztály lesz.

Honvédségünk új beosztása.

Március 1-én életbe lép.

A honvédség újjászervezéséről szóló 1912-iki XXXI. törvények március 1-én hatályba lép. Ettől a dátumtól fogva megszűnik a székesfehérvári V. kerületi honvéd parancsnokság, úgy, hogy attól fogva hat kerületet számít a m. kir. honvédség. És pedig: a budapesti, szegedi, kassai, pozsonyi, kolozsvári és zagrabi kerületi honvéd parancsnokságokat. A kerületi beosztások száma ezzel egyenlő lesz a hadtestparancsnokságokéval és ezekkel területileg egyeznek, ami eddig nem volt úgy. Minden kerület bizonyos számu: 6—9 honvéd kiegészítőparancsnokságból áll, melyeknek a száma 28-tól 47-ig emelkedhetik, tehát úgy, mint a hadseregnek.

Debrecenben egy nyolcadik honvéd gyalogsági hadosztályt állítanak föl. Azonkívül két honvéd gyalogsági dandárral lesz több.

A gyalogság 28 ezredről, 3—4 zászlóaljjal (összesen 94) 32-re emelkedik 3 zászlóaljjal. A nagykanizsai 20. ezredhez tartozó fiemel szakasz kiegészítve, a pécsi gyalogezredhez csatoltatik. Az új ezredek szervezése már októberben megkezdődött, a 29. és 30. ezred parancsnokságának székhelye Budapest, a 31-iké Veszprém, a 32-iké Dés lesz. Az ezredek elosztása később Kaposvár, Győr, Veszprém és Aradra történik.

Az új ezredek szervezése egyben megváltoztatja a békeállomány beosztását is és e tekintetben is sok új változás lesz.

A lovasságnál is lesz változás. A négy lovassdandár két honvéd lovasshadosztályra szerveződik Budapest (5-ik) és Szeged (9-ik számú hadosztály) székhelylyel. Azonkívül az 1., 6., 7., 8. és 4. számú huszárezredek hadosztályi összetételükben ugyanezen sorrendben újra osztályoztatnak, úgy, hogy például az 1. (budapesti) ezred a váci 6-ik ezred 2-ik hadosztályához, a szabadkai 4-ik ezred a mostani 1. ezred 2-ik osztályához, Kecskemétre kerül.

A magyar honvéd tüzérség felállítására 1918. január 1-én kezdődik.

FIGYELEM!

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala Kossuth-u. 3. sz. a., az első emeleten van.

A bánatos primadonna.

Diósi Nusi gondjai.

— Egész életemben hiába dolgoztam — mondta tegnap éjszaka Diósi Nusi, a Debrecenben is jól ismert aradi primadonna a lakásában megjelent rendőrtisztnek, aki legnagyobb sajnálatára kénytelen volt a szerencsétlen primadonnát éjjeli nyugalmában megzavarni.

A művésznő kedden sirógörcsöket kapott, mert azt a nagy vagyont, amely nélkül a primadonnák olyanok, mint a koronázatlan királyok — nyomtalanul eltűntették a raffinált tolvajok. Százezer korona ér ékű ékszereit vitték el. Teljesen érthető tehát a közönségnek az a nagyfokú érdeklődése, a mellyel a ritka érdekességű bűnügy iránt viselkedik. Vajjon csakugyan úgy megrögzött a csapás az aradi színház örökvig primadonnáját, akinek arcát a publikum nem is tudja elképzelni mosoly nélkül?

Hogyan viseli el a szerencsétlenséget Diósi, hogyan fogadja a nyomozás eddigi eredménytelenségének egyes új híreit? Ezek a kérdések vonzották tegnap a közönséget nemcsak a színházba, hanem — a primadonna lakásába is.

Tegnap délelőtt ugyanis — száz éves frazis szerint — egymásnak adták a kilincset a művésznő lakásán az érdeklődők. Teljesen idegenek is főmentek Diósihoz és vigasztalni próbálták Mohácsossal és a bőrvével.

— Könnyű maguknak azt mondani, — szölte — hogy több is vészett Mohácsnál, meg a börzen, mert maguknak még valószínűleg nem lopták el az ékszereiket. Na, de annyit mondhatok, hogy többet tolem se fognak ékszert lopni. Ha meg is találja a rendőrség, én azonnal eladok minden darabot. A hamisítványok a színpadon még jobban ragyognak, mint az eredetiek és legalább akkor nem kell attól tartanom, hogy egyszer megölhetnek a drága ékszerekért. Különbösen is eladom minden butoromat, itt hagyom ezt a szerencsétlen lakást.

Azután az önvád marcangoló érzésével szinte könyezve mondta:

— Az a legborzasztóbb, hogy az ékszereimet nem biztosítottam be. A lakásomat ugyan ötvenezer koronára biztosítottam betörés és tűz ellen, de ebben nincsenek benne az ékszereim. Ugy gondolkodtam, hogy nem érdemes a lakással együtt bebiztosítani az ékszereimet, mert hiszen én azokat Hódmezővásárhelyre, vagy nyáron fürdőre is elviszem s ott is ellophatják. Azt terveztem, hogy az ékszereimet külön fogom biztosítani. De addig halasztgattam, amíg aztán megtörtént a szerencsétlenség.

Délben Nusi megjelent a korzón a társalkodónőjével. Természetesen nagy érdeklődéssel figyelték az arcát, amely komor volt és bánattal teljes kifejezésült rajta.

Este a Tatarjárás-ban lépett föl Nusi, mint Mogyoróssy önkéntes. Ebben a szerepben nincs szükség ékszerekre diadémokra, tehát a hiányát nem érezte a közönség. De a nagy szerencsétlenség nem látszott meg a primadonna játékaiban se. Változatlanul vidám volt és temperamentumosan bokázott az adj egy édes csókot drága kis baba című dal utemeire. A közönség nagy buzgósággal tapsolt és a súlyos veszteséget ovációval akarta kárpótolni.

Előadás után ismét abba a szállóba ment, ahol a tegnapi éjszakát töltötte.

— Nem alszom többet a lakásomon — mondta és bánata enyhítésére lefekvés előtt egy pohár tejet vitetett fel a sobájába. Mindenféle almokönyv szerint libacombot enni: jó. De tejet inni: szomorúság. A tej: a szoliditás, a kedvetlenség, a józanság jele. Az aradi rendőrség ügyességétől függ, hogy holnap a tej — pezsgővé váljon.

Színház.

Jászai Mari fellépte. Jászai Mari, a kiváló tragika, tegnap este kezdette meg vendégszereplését a debreceni színházban. Ez alkalommal Stuart Mária című tragédia címszerepét játszotta klasszikus művészetel. Grandiózus alakítása egy nagyszerű egyéniség mindent felérző, stílusos megnyilvánulása. Jászai Mari már egy komoly tiszteletet és elismerést parancsoló történelmi név s méltó volt hozzá az a meleg, bőkezűen tapsos fogadtatás, amelyben a debreceni közönség részesítette. Az előadás jórészt most is megismételte a multkor tapasztalt hibákat, fogyatékoságokat. Lajthainak volt egy hatásos jelenete.

Heti műsor: Hétfőn: *Vig özvegy*, operett *Király Ernő felléptével* A) bérlet. Kedden: *Luxenburg grófja*, operett *Király Ernő felléptével* B) bérlet. Szerdán: *Kis gróf*, operett *Király Ernő fellépte* C) bérlet. Csütörtökön: *Tengerész kató*, operett A) bérlet. Pénteken: *Erős láncok*, vigjáték B) bérlet. Szombaton: *Farkas*, játék C) bérlet. Vasárnap délután: *Trenck báró*, operett. Mérsékelt helyárral (Bérletszűnet.) Este: *Nebánts virág*, operett. (Kis bérlet.) Hétfőn: *Elnökné*, vigjáték (Ujdonság) A. bérlet.

Bemutató-est Budapesten és öt vidéki városban. Külföldön régóta szokásos, hogy egy új darabot ugyanazon az estén több város színházában mutatnak be. Minálunk mostanáig ilyen tömeg-premiérral nem próbálkoztak, de legközelebb így adhat elő a Marton Sándor dr. színházi ügynöksége egy új magyar darabot. Március 7-én lesz a bemutató előadása a budapesti Nemzeti Színházban ifj. Wlassics Gyula *Meduza* című színművének és a darabot ugyancsak március 7-én be fogják mutatni Kolozsváron, Nagyváradon, Pozsonyban, Temesváron és Ujvidéken is.

A három testőr német színpadon — a szerző fordításában. Herceg Ferenc kedves és népszerű bohózata, a három testőr nemcsak megkezdte körutját a német színpadokon. A darab első német előadása Bécsben lesz, a hol a Neuc Wiener Bühne mutatja be, a jövő évad elején pedig egy berlini színház fogja előadni. Rendkívül érdekes, hogy a darabot maga Herceg Ferenc fordítja német nyelvre, sőt nemcsak fordítja, de részint írja is, mert az első felvonást teljesen átdolgozza.

Ma utoljára látható az Uranusban Paula, a moulin-rouge gyöngye, erkölcs rajz három részben és Halali, vagy: A grófnő és az öreg kocsis című életkép, melyek a kitűnő műsor kimagasló ujdonságai. A többi képek is, mint pl. Tehénaviadal Franciaországban (Landesben), rendkívül érdekes és eredeti helyszíni felvétel. — A Francia alpesek Szt.-Paultól—Entrevoig, gyönyörű színes uti rajz. — Móríc állást keres és a Milliomos tejes legény, humoros képek, pompás szórakozást nyújtanak. A ma este 9 órakor kezdődő előadásban több pompás műsoron kívüli képek is kerülnek bemutatásra és így a 9 órakor kezdődő utolsó előadás két és fél órát fog tartani rendes helyárral mellett. Az előadások azonban mint rendesen, este pont 6 órakor kezdődnek. Bemenet 6, 7, 8, és az utolsó előadáshoz pont 9 órakor. Rendes helyárral. Bérlet, tisztviselő és kedvezményesára trafikjegyek ma érvényesek.

Az Uranus ma délutáni félhelyáru előadásainak kitűnően szórakoztató új műsora: 1. Zene. — 2. St.-Paultól—Entrevoig. Utí tájképek. — 3. Móríc állást keres. Komikus jelenetek. — 4. A tuskés Piko. Színes kép a halak világából. — 5. Indiánok és Cowboyok barca. Indián felvétel. — 6. Légi hurcolkodás, Komédia. — 7. A lenti szénbányák. (Franciaország.) Ismeretterjesztő. 8. A milliomos tejeslegény. Amerikai vig-

játék. — 9. A csoda hal. Mese. Látványosság. — 10. Pali mint patikus. Humoros történet.

Öngyilkos járásbíró.

Az utolsó levél.

Máthé József margittai járásbíró néhány nap óta nem jelentkezett hivatalában. Miután a lakását zárva találták, feltörték a hatóság emberei az ajtót és behatoltak a járásbíró lakószobájába. Máthé József ott ült szobájában a díványon. A halantékán nagy seb tárogott, melyből végigpatalkozott a vér a szerencsétlen ember ruháján s megolvadt a padlón. Mellette egy kétesövű vadászfegyver. A halott megneredett ujjja a fegyver ravaszán. Az orvos megállapította, hogy Máthé József két nap óta halott. A zsebében egy levelet találtak, amelyet a feleségéhez intézett. Mindössze egy mondat van a levélben:

Kedves feleségem!

bocsáss meg, hogy ilyen cselekedetre vetemedtem, de nem tudtam már tovább szenvedni az élet fájdalmait.

Hétfőn este a szerencsétlen végetért járásbíró még felesége két gyermeke körében költötte el a vacsorat. Már akkor látszott rajta valami különös izgatottság és panaszkodott a feleségének, hogy roppant fejfájás kínozza. Hétfőn éjszaka az asszony két gyermekével együtt szülei látogatására utazott el. Másnap már nem nyílt fel a járásbíró lakásának ajtaja. A szomszédok azt hitték, hogy Máté is elutazott a fele égével. Ezen az éjszakan követte el az öngyilkosságot. A járásbíró életuntagságának okáról nem tudnak bizonyosat. Azt hiszik, hogy nagyfokú idegbaja kergette a halálba. Az esetről a margittai csendőrség értesítette a nagyváradi kir. ügyészséget, amely megadta a temetésre az engedélyt, minthogy kétségtelenné vált, hogy a járásbíró önkezével vetett véget életének.

Ujdonságok.

* Vasárnapi istentiszteletek. Holnap, a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: A Nagytemplomban predikál Gáborjani Szabó Gábor segéd-lelkész, a Kis-templomban 9 órakor Dicsőfi József lelkész, 11 órakor Kolozsváry Mihály segéd-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Boer Károly vallásoktató lelkész, az Ispótyai templomban Szabó Lajos segéd-lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkeri imaházban Polgár Gyula segéd-lelkész Vasárnap délután fél 5 órakor a főiskolai oratórium-ban vallásos estély lesz.

* Az ügyvédi törvény megváltoztatása. A Székely-féle törvény szerint azon ügyvédjelölteknek, kik 1913. október 31-ike után vizsgáznak le, még két évet kell ügyvédhelyettesi minőségben eltölteniök. Mint fővárosi tudósítónktól értesülünk, Balogh Jenő igazságügyminiszter állítólag kijelentette, hogy a törvény életbelépte hatályát egy későbbi időpontra fogja kitolni.

* A vasárnapi választójogi gyűlések. Rohamosan közeledik a döntő nap, midőn eldől az általános választójog sorsa s ezzel együtt hosszú időre az ország jövője is. Az elhatározó küzdelem beköszöntésekor tájékozódni kell a polgárságnak arról, hogy miért folyik a harc és milyen eszközökkel? Ezt az öntudatos, biztos tájékozást akarja nyújtani a reform-társaság, midőn gyűléseket tart a város különböző pontjain és ott ösmerteti a politikai helyzetet és a közönséget igyekszik felvilágosítani. Egelőre ké-

ilyen gyűlés lesz, holnap, vasárnap délután 3 órakor a csapó-utcai függetlenségi körben és a Csapókeri függetlenségi körben, melyeken a függetlenségi és a szociáldemokrata párt számos vezető férfa fogja az előadói tisztet betölteni.

* A debreceni kir. közjegyzői kamara választmánya folyó hó 20-dik napján csikszentkirályi Lestyan Adorján má kir. udvari tanácsos elnöklete alatt választmányi ülést tartott, melyen jelen voltak: Dr. Krasznay Gábor kamarai titkár kisújszállási és Dr. Örley György nagyváradi kir. közjegyző és Dr. Benkó Lajos kamarai s. titkár. A választmány az elhalálozás folytán megüresedett tasnádi kir. közjegyzői állásra beerkezett pályázati kérvényeket átvizsgálva, a pályázók között hármas kijelölését megtette és a pályázatokat részletes jelentéssel az igazságügyminiszter urhoz felterjesztette. Továbbá a kamara segélyt utalt ki, panaszos ügyben határozott és más folyó ügyeket intézett el. Végül összehívja az évi rendes kamarai közgyűlést vasárnapra folyó évi március hó 9-dik napjára.

* Gazdászok a debreceni pezsőgyárban. A debreceni m. kir. gazd. akadémia 25 harmad-ves hallgatója dr. Széll László, a chemia és gazdasági technologia tanáranak vezetésével csütörtökön délután megtekintették Török Gábor Peterfia-utcai pezsőgyárát. Török Gábor, a gyár vezetője fogadta és kalauzolta az akadémiai ifjuságot és nekik a pezsőgyártás minden fazisára részletesen kiterjeszkedő előadást is tartott. Az elméleti előadás után a gyakorlati ismeretesre is rákerült a sor, mely után az ifjuság egy nemcsak kiválóan értékes, de kellemes délutánnak az emlékével tért vissza a pallagi akadémiaiba.

* A tanonc balesete. Tokaji Sándor 13 éves, Kétmalom-utca 10. szám alatt lakos, tanoncot tegnap baleset érte. Egy kocsigyárosnál szolgált egy gép körül segédkezett a műhelyben. Közben valami elvonta a figyelmét a munkától s a gép jobb kezének két ujját elkapta és összetörte. A súlyosan sérült fiút ápolás végett a kórházba szállították, ahol a rendőrség részéről dr. Olasz Elemér közigazgatási gyakornok hallgatta ki. A balesetet saját vigyázatlanságának tulajdonítja.

* Apró lopások. Székely Jenő, Rákóczi-utca 19. sz. alatti lakos feljelentést tett R. Erzsébet nevű cselédje ellen, ki lakásáról egy pár cipőt ellopot. Bakóczy István lakatos, Kut-utca 30. szám alatti lakos panaszt tett Sz. Lajos nevű tanonc ellen, ki szekrényét felfeszítette s abból 8 koronát ellopot. Kranyik György, Csapó-utca 78. sz. alatti lakosnak az utóbbi időben egymásután három ostorat loptak el szekeréről a vasúti raktár közelében. A rendőrség megindította a nyomozást.

* Nyolcvan koronás állásra nyolcvankilenc pályázó. Hogy milyen mohósággal kapnak most az emberek a legkívánalmasabb állásokért is, mi sem bizonyítja jobban, mint annak a pályázatnak az eredménye, a melyet a nagyváradi villamosmű nemrégén kiírt. A villamosműnél 5 ideiglenes leolvasó állást szerveztek. Fizetés nyolcvan korona havonta. Aki az állást elakarja nyerni: *annak ezer korona kauciót kell letenni. És erre a helyre nyolcvankilenc pályázat érkezett* be a villamosműhöz. És micsoda bucsujárás indult meg a sok reménykedő aspiráns érdekében. Akadt olyan ember is, aki 20.000 korona kaució letételére is hajlandónak nyilatkozott. Volt számos intelligens, több középiskolai osztályt végzett jelentkező is. Amiből kettő a tanu ág. Az egyik az, hogy *intelligens férfiak is állás nélkül lézengenek a mai gazdasági viszonyok miatt*, a másik pedig, hogy a mostani gazdasági pangás kétszeres erővel hajtja az embereket a fixfizetésű állások után, ha még olyan gyatra fizetést kaphatnak is. A szabad fog-

lalkozási ágakon most a pénzhiány napjainban gyűlözetes keresetnélküliség uralkodik, munkások, lateinerek, ügynökök, közvetítők valóságban inségbe jutottak s így nem csoda, ha sokkal nagyobb vehemenciával menekülnek a hivatalokba, mint azelőtt. A gazdasági nyomor a tisztviselő aspiránsok számát fogja a jövőben is roppantul megnövelni. Mások, akinek huszezer koronája volt, bankot alapított, ma boldog, ha kap egy negyven forintos ideiglenes alkalmazást.

* **A sikkasztással gyanúsított főkönyvelő.** Beszámoltunk már arról, hogy Polgár (Pollák) Jenő, a Debreceni Kereskedelmi Részvénytársaság főkönyvelőjére sikkasztások derültek ki. A vizsgálat alatt a megtévedt ember megszökött Debrecenből s Budapesten fogták el. Visszakísértetése iránt már megtörtént az intézkedés.

* **Purim bál.** A debreceni zsidó ifjuság egyrésze március 22-én a Royal termében zártkörű purim bált rendez.

* **A Debreceni—Homokkerti ref. Olvasó-egylet** március hó 1-én, azaz szombaton kulturális célú könyvtárának fejlesztésére saját helyiségében Szabó Kálmán-utca 31. szám alatt kabaréval egybekötött tanmulatságot rendez. Belépti-díj: személyenként 1 korona 60 fillér. A mulatság kezdete este pont 8 órakor. A zenét egy helybéli kitűnő zenekar szolgáltatja. Etelekről és italokról házilag lesz gondoskodva. Műsor: 1. Nyitány. 2. A fürdővendég, magánjelenet. Előadja Hufnagel Rezső. 3. Goromba ház-mester, bohózat 1 felvonásban. Személyek: Szurtos, ház-mester Ladányi József, Babéri, színész Bíró László. 4. Zene. Előadja a zenekar. 5. A fogadás, vig monológ. Előadja Nagy István. 6. Czigány a bíró előtt, énekes bohózat 1 felvonásban. Személyek: Szunyog, hivataloszolga Sulánki József, Bíró, Domokos Gábor, Kácsa, cigány Ladányi József, Konferal Vertes Imre.

* **Összeesett az utcán.** Riskó Béla 28 éves lakatos-segéd tegnap délután a Piac-utcán, a nagyposta épület előtt hirtelen összeesett. Szívujában szenved. A mentők Veres-utca 28. szám alatti lakására szállították.

* **Debreceni Népszövetségi Hitelesítőbizottság** f. hó 9-én tartott alakuló közgyűlésén az alapszabályokat megalkotván, az idő előrehaladott volta miatt az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztását az alakuló közgyűlés elnapolásával f. év február 23-ára, vasárnap d. e. 11 órára halasztotta el. Felkéri ennelfogva az alapító bizottság a szövetkezet tagjait, hogy az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása s az alakuló közgyűlés berekesztése végett vasárnap d. e. 11 órakor, a róm. kath. főgimnázium tornatermében megjelenni sziveskedjenek. Az alapító bizottság.

* **Katonai lögyakorlat.** A cs. és k. H. 61. gyalogzászlóalj február hó 24-én este 8 órától, este 10 óráig a Sárkut-tanya mellett levő harcserű lőtérén éles golyóval céllovészetet tart.

* **Szabad Iskola.** Ma, szombaton este 6 órakor a református főiskola VI. színi akadémiai termében (I. emelt) az ingyenes gyorsírási tanfolyam László Béla felsőkereski iskolai tanár vezetése mellett folytatott.

* **Az Apolló színház 3 órási előadást** tart szombat és vasárnap rendes hely-árak mellett. A remek műsorból különösen kiemelendő: „A sors hálójában” című 3 felvonásos dráma. — „Ha a szív megszólal”. Idill 1 felv. — És több humoros kép és vígjáték között egy *Asta Nielson 3 felvonásos dráma*, ami műsoron kívül lesz bemutatva.

* **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják ez uton halás köszönetemet mindazon jó ismerőseim s barataim, kik imádott nőm temetésén megjelentek, fájdalmamat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek. *Piribauer Ferenc.*

* **Tavaszi bluz-album** több száz képpel megjelent, ára 1 K 20 fill. Antalfy Józsefnél.

* **Gyászjelentés.** Mélyen szomorodott szívvel tudatjuk felejtethetetlen jó nőm, szerető édes anyánk, testvérünk, sógornónk, menyem és jó rokonunk: Kis Lajosné Sebők Etelka áldásos életének 32-ik, boldog házasságának 15-ik évében, 2 heti szenvedés után f. hó 20-án törten elhunytát. Kedves halottunk földi részeit febr. 22-én, szombaton délután 4 órakor fogjuk, a Csapó-utca 100. sz. házunktól, a Nagytemplomban tartandó ima után, a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket fájó szívvel meghívjuk. Debrecen, 1913. febr. 21. Áldás és béke poraira. Bánatos férje: Kis Lajos. Gyermekai: Lajos, Irénke, Kálmán. Anyósa: özv. Kis Lajosné Szigetközi Erzsébet. Testvérei: özv. Nagy Imréné Sebők Vilma és nevelt leányuk: Román Erzsike férj. Farkas Györggyel és gyermekeik, Sebők Lajos nejevel Sz. Szabó Irénkével és gyermekeik. Sógorai: Axner József nejevel Kis Erzsébettel és gyermekeik, Kis József nejevel Jedlik Annával és gyermekeik. A temetést özv. Dankó Bláné és társa, Eklé József tem. int. rendezi.

* **Elveszett** 20-án este egy fekete bársony pénztárca pénzzel és fülbevalóval, a megtaláló jutalomban részesül Ajtó-u. 12., az udvarban hátul.

* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szabó Lajos ref. 53 éves, Takács Gábor ref. 69 éves, özv. Zsófi Sándorné ref. 80 éves, Gyarmati Julianna ref. 9 hónapos, Kiss Lajosné ref. 32 éves, Munkácsi Istvánné ref. 69 éves.

* **Van szerencsém az előkelő uri közönség** szíves tudomására hozni, hogy a tavaszi, nyári mintagyűjteményem igen szép összeállításban és tartalomdus választékban megérkezett s azokat levelezőlap útján történő értesítésre, vagy telefon hívásra (295. szám) képviselőmet kívánságra házhoz küldöm. Elegáns szabás és szép kiállításról előre is biztoíthatom. Kérem nagybecsű rendeléseiket. Tisztelettel Neumann M. cs. és kir. udvari és kamarai szállító, Debrecen, Piac-utca 51. sz.

* **C) estére** egy támlásszék elsősorban, sarok ülés, a hátralevő idejyre átadó. Cím: a kiadóban.

* **Percei Karola tánciskolájában** a most kezdődő új tanfolyamokra beiratkozni minden időben lehet. Piac-u. 32. sz. alatt levő tánctermében (lakás ugyanott, II. e. 8. sz.) lesznek úgy gyermekeknek, mint felnőtteknek kezdő és haladó kolonok, melyekben a legmodernebb táncok lesznek tanítva. Tandíj 20 korona. Esti tanfolyamok, boston, tivistcep és tango magán órák minden időben. Telefon 11—11.

* **Messenger boy** vállalat telefonjai 612 és 11—30. (Antalfy József könyvkereskedése.)

* **Szűcs-árak,** remek Persianerak bát, alaska róka garnitúrák, mindenféle szörme különlegességek, divatos női kucsmák, dacára a szörme cikkek áremelkedésének, rendkívül mérsékelt árban szereshető be Rózsa Lajos vezetése alatt álló divat-áruházban, Alföldi-palota, Piac-utca 16

* **A debrecenvárosi takarékpénztár** r.-t. üzlethelyisére, Piac-utca 42. szám alatt, azonnal kiadó. Ertekezhetni lehet dr. Polgár Dániel irodájában, ugyanott.

* **Szenzáció! Hölgyek figyelmébe.** Budapesti legelső rendű szörme-áru cég több, mint 20,000 korona értékű szörme különlegességeket küldött le, ugymint: Persianer, Sielskin, astrachán, hosszú palettókat, alaska róka, Sielskin, Hermelin garnitúrákat, a melyek az Alföldi-palotában levő Rózsa Lajos féle divat-áruház kirakatában láthatók és e darabok új évig fél árban kaphatók. Jó lesz ezen alkalmi vételt kihasználni. Soha nem létezett ousó árak. Ugyanott raglanok, városi bundák, diszített női kalapok mai nantól fél árban.

Táviratok.

Főrendiházi ülés.

Budapest, febr. 21. A főrendiház kedden délelőtt tart ülést, mely letárgyalja a képviselőház által elfogadott törvényjavaslatokat.

Vall a rablógylkos.

Budapest, február 21. Vicc Ferenc, a Lónyai-utcai rablógylkosság tettese, akit Komáromban letartóztattak, teljes beismerésben van. Bevallotta, hogy előbb a Lónyai-utcai öreg vendéglóst akarta megölni, de félt, hogy kettővel nem bír végezni, mert a vendéglős fiatal cseléddel lakott együtt. Ekkor határozta el, hogy a zöldséges kofát öli meg. Mikor belépett annak lakásába, a kis leány a diván szélén ült és éppen a cipőjét húzta.

— Hol van anyád? — kérdezte és mikor a kis leány azt mondta: A vásáresarnokban, nekiugrott a késsel és a nyakát elvágta. Ekkor a nyitott ajtót bezárta és összeszedte a ruhanemüket. Mig a batyut kötözte, egy öreg asszony németül szólította a kis leányt és hogy nem kapott tőle választ, elment. Erre a gyilkos is távozott és a tehénmü egyik részét eladta a Ferenc-téren, a második részét pedig az Üllői-úton zálogba csapta, azután a Bodegás-kávémérés elvitte batyuját, Kelenföldön vasutra szállt, jeryet váltott Almásfüzitőig, onnan gyalog ment Esztergomba, majd Bojnára a nagyanyjához, onnan gyalog Komáromba Rubenfeld helyszerzőhöz, ahol letartóztatták.

Király kegyelem.

Szabadka, febr. 21. A halálra ítélt Lőrincz Maténak, aki Topolyán a feleségét megölte, megkegyelmezett az uralkodó. A feleséggyilkos izgalommal fogadta a kegyelmet.

Sikkasztó köztársasági elnök.

London, febr. 21. Huerta, Mexico ideiglenes elnöke főbe akarta lövetni Madero volt elnököt, de az Unio követének közbelépésére letett erről a szándékáról, de hadi törvényszék elé állíttatja. Az a vád ellene, hogy közpénzeket sikkasztott.

Suffragettek a királyi pár előtt.

London, február 21. A reggeli lapok megírják, hogy a napokban néhány suffragetnek sikerült behatolni a királyi palotába és ott durván megtámadták a királyi párt. A esetet a rendőrség eltitkolta, de azóta nót nem engednek a királyi palotába.

Az őrült mészáros rémtette.

Wiesbaden, febr. 21. Weber közei faluban Nassauer Adolf mészáros őrülési rohamában éles késével leszúrta cselédjét, 17 éves leányának elvágta a torkát, súlyosbetegen fekvő feleségét halálosan megsebesítette, végül a saját torkát metszette el és meghalt.

Közgazdaság.

Nagyvárad 12 milliós kölcsöne. Nagyvárad város meg akarja aranyozni pénzügyi viszonyait s mint Debrecen, ő is milliós kölcsön után siet. De mig Debrecen 60 millióval álmodik, a szerényebb Nagyvárad csak 12 milliót óhajt felvenni. A város a Wiener Bankvereinnel folytatott tárgyalásokat, melyek azonban egyelőre nem jártak sikerrel, most pedig „egy angol pénzesoport” tett ajánlatot Nagyváradnak. Nagy azonban a bizalmatlanság az ajánlat iránt, ami pedig nem is csoda. Debrecen városnál is próbálkoztak már fezőrók. de a kiküldött

bizottság igen helyesen, bevárja az idők anyhülését. Elég sajnós, hogy a szomorú politikai viszonyok miatt, melyek az ország bi élet tönkretették, nem kaphat egy 120 millió vagyonu város, mint Debrecen, külföldi pénzt.

A kávé-árak esése. A kávéárakban tegnap újból rohamos esés állott be. A határőrák Hamburgban tegnap ismét 2 márkával estek, 50 kilogrammonként 60,5 márkára márciusi terminusra. Egy fizetési zavarok közé jutott hamburgi cégnek 30.000 zsák angazsmánja az áresés tulajdonképeni oka.

A Dévai Gépgyár R.-T. csődje. Sok szó esett mostanság Kemény József báró dévai vállalkozásáról. A báró részvényársasági alapon gépgyárat alapított, de a gyár mely jól indult, később az állami segítség ellenére nem tudott boldogulni. A minap kimondták a fölszámolás, ma pedig a hivatalos lap közli, hogy a csődöt a gyár minden vagyonára megnyitották.

Gavallér rablógyilkosok.

Megöltek egy özvegy asszonyt.

Szentpétervárról sürgönyzik: Nagy felütnést keltett itt két előkelő állású ur embernek egy Thieme nevű mérnök özvegyén elkövetett rablógyilkossága. A tettesek: Dalmatow, külügyminiszteriumbeli tisztviselő és a 21 éves báró Geismat. Mindketten tüzesen udvaroltak a rendkívül vagyonosnak vélt szép, fiatal özvegy asszonynak és kezdetben csak az volt az igyekezetük, hogy áldozatuktól bizassági ígéret cégére ellenében pénzürtékeket csaljanak ki.

Amikor ez a tervük nem sikerült, türelmüket vesztve elhatározták, hogy végezzenek az asszonynyal. Sötét tervüket végre is hajtották. Néhány nappal ezelőtt, amikor az asszonyt egyedül találták a lakásában, újlag és ezúttal fenyegetések között pénzt követeltek Thiemenétől és amikor az ajtó mutatott nekik, Geismat báró fojtogatni kezdte az asszonyt, a cinkostársa, Dalmatow pedig a kabátja alatt rejtvegetett baltával löbbször fejbe vágta.

Amikor áldozatuk már holtan feküdt a padlón, ujjaról leszedték az értékes briliáns gyűrűt, azután szekrényéből az ott talált 300 marka készpénzt és egyéb értékeket és kezeket oldották. A rendőrség erélyes nyomozása felderítette a gonoszított elkövetőit és a Geismat báró vidéki birtokán, ahova elrejtőztek, le is tartóztatták őket.

Szabó Miklós

férfi-, fiu- és gyermekruha nagyruháza
Debreczen, Piac-u. 19. sz.

(az Alföldi tak. szemben)

Osztis március 1-ig kaphatók a „Verseny” ruha áruaktárból visszamaradt férfi és gyermekruhákból

hatalatlan olcsó árakban

finom télikabátok már 26 koronától	
„ öltönyök „ 18 „	
„ felöltők „ 19 „	
Fiu öltönyök „ 12 „	
„ felöltők „ 14 „	
Gyermek öltönyök „ 6 „	

kitűnő szövetből.

Ezen árak osztis március 1-ig maradnak érvényben és osztis Piac-utca 19. szám alatti nagy áruházamban kaphatók, tessék vételkényszer nélkül áruaktáram óriási nagyságáról meggyőződni. — Külön egész finom ruha osztály! Raglánok és öltönyök 75-80 kor-ig. — Olcsó szabott árak.

Telefon 10-64.

Telefon 10-64.

Fiók üzletem teljesen megszünt!

Külön uri szabóság és szövet raktár.

Csarnok.

Az árva.

— Regény. —

(Folytatás.)

— Ha ez lehetséges volna! — sóhajtott fel Lehel.

— Tudom, te is nagyon szeretnéd.

— De hogy is ne. Az én szegény jó anyám élete eddig tulajdonképpen csupa küzdelem volt. Most is, hogy elhagytam a szülői hajlékot, tetőztem bánatát s aggodalmait. Azóta már nyugodt, de látni vágyik; ez pedig felsiker. Ki hitte, hogy amire drága jó apám soha sem bírta rávenni, arra ráveszi az anyai szeretet. Elhagyja Fiumét, eljön hozzánk, oh milyen jó, hogy újra láthatom.

A csipkegyáros magához ölelte Lehel, megsimogatta homlokát és szeliden, szeretettől áthatott hangon szólt hozzá:

— Ujra látod és nem válsz el tőle; meglásd, itt fog maradni közöttünk. De most édes fiam fontos feladat vár rád is, reám is. Kedves jó anyád holnap érkezik; előkészületekre van szükség, mert most olyan vendéget várunk, akit egész életére ide akarunk kötni. Fontos tehát, hogy a megérkezés percétől kezdve minden pillanatot kellemsse varázsoljuk, hogy annál gyorsabban és könnyebben barakozzék meg az új helylyel s a körünkben való maradás gondolatával.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Értéktőzsde. Osztrák hitel 618.—. Magyar hitel 809.—. Koronajáradék 83.15. Hazai bank —. Agrár 496.—. Jelzálog 422.—. Magyar bank 560.—. Leszámitoló 511.—. Keresk. bank 37.90. Parcelázó bank 364.—. Rima 700.—. Közuti 667.—. Városi vill. 367.—. Államvasut 702.—. Általános köszén 1052.—. Salgó 761. Antlantica 350.—. Déli vasut 116.—. Ganz 3400.

Laczka László

gőzcséplési vállalata, gépjavitó műhelye

Debreczen, II., Bethlen-utca 48. sz.

Előnyös fizetési feltételek.

Készít és állandóan raktáron tart tökéletes egytetemes ekéket, répa és szeoskavágókat, tengeri morzsolókat jótállás mellett. Elvállal mindennemű gazdasági gépek egyes és ketős ekék szakszerű javítását. 8garnitur géprecséplést vállal.

106

Irányzat: eleinte helyi vásárlásokra szilárd, később az árnyereség elveszett, mivel a bécsi piacon a pézsiac feszültsége miatt megnagyobbodott az árukinálat.

Gabonátőzsde. Áprilisi buza 11.60, Októberi buza 12.19. Áprilisi rozs 9.89, Októberi rozs 9.69. Áprilisi zab 10.34. Okt. zab 8.92. Májusi tengeri 7.70 Juliusi tengeri 7.92.

Irányzat: szilárd.

Lázár István

kocsigyártó

Debrecen, Hatvan-u. 22.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú

uri hintó- és hajtó-kocsikat

Régi kocsikat becsesről.

Megrendeléseket

gyorsan és a legpontosabban eszközöl.

Javításokat elfogad.

1827

A gyenge hajtás

egyetvő fává növekszik.

Kis forgalomúrlásivá fejleszthető
1966 szakszerű izléses

NYOMDÁSZAT

Igénybevételeivel

Pénzürtézetek, Kereskedelmi iparvállalatok forduljanak bizalommal

Mihály Sámuel

könyvnyomdaja, sajtóüzlete
Irodaberendezés és szakszolgálat

Telefon
106.

Megnyilt:

Péterfia-utca 37. sz. alatt 5-ik üzletünk!

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainknak cégünk jó hírnevének megfelelően mindég pontosan és kifogástalanul teszünk eleget. Hőfőhár, osontkemény és tükörfényes gallér és kézelő kifogástalan tisztítás, ruha és kelmeifestés.

Ágytolltisztítás!

Szőnyegporolás!

Hrabéczy E. D.

Gőzmosó, Vagyítisztító és Ruhafestő Részvényársaság.

Főüzlet és gyár:

Széchenyi-utca 42. sz. alatt. Telefon 323. sz.

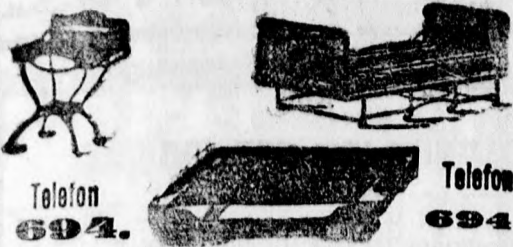
Fióküzletek:

Csapó-u. 30. telefon 668. Hatvan-u. 11. telefon 578. Miklós-u. 1. telefon 1148.

Felvevő-telep:

Piac-utca 22. sz. alatt. Glück Ede divatruházában. Telefon 602. sz.

Vasbutor

Telefon

694.

Telefon

694

és sodrony ágybetét készítő

Neumann J. Debrecen
Páterfia-u.

 Készítik a legkényesebb ízlést is kielégítő és
legegyszerűbb vasbutort és sodrony ágybetéteket
Mindennemű javítást: elvállalok. 1930

Alkalmi vásár Kistemplom-bazár Rózsánál

Női felöltő, hosszú plüss bunda	90 K
Félhosszu plüss bunda	70 K
Rövid plüss kabát.	40 K
Szörme kabát	40 K
Bársony kabát	30 K
Himalaja raglán.	40 K
Angol raglán	25 K
Leány raglán.	12 K
Gyermek kabát	10 K
Szörme Boák	5 K
Szörme Boák	10 K

Női kalapok

minden elfogadható árakban.

Éssék ide vigyázni!

 Még hol lehet olcsó finom első-
rendű marhából vágott

marha és bornyuhust

 kapni, Csapó-u. 98. Püspöki ur újonnan
épült házában, fűszer üzlet mellett. —
Felsár, fehér pecsenye, vese pecsenye,
Bélszín vastaga, fartű, öregoldal, vas-
tagoldal 1 K 40 fill. — II. rendű hus
1 K 12 fill. Legpontosabb kiszolgálással.
Szíves pártfogást kéri

Guttman Samuel

133

mészáros.

 A Ferencz József tudomány-egyetem bőrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igaz-
gató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle **gyógyzsappanokat** rendelik.
Világhírű különlegességek;

Kolozsvári kátrány-zsappan

(teljesen kiszorította a külföldi gyártmányokat.)

 Izzadás
ellen " **Kolozsvári chrom-zsappan**

 Bőrkiütés-viszketeg
" ellen " **Kolozsvári kén-zsappan.**

 Szeplő, májfolt, stb.
arctisztatlanság ellen **Kolozsvári borax zsappan.**

 Hajhullás ellen: **Kolozsvári Petrol zsappan.**

 Ezenkívül egész sora a világhírű gyógyzsappanoknak, melyek minden gyógyszerárban
és drogéria-üzletben kaphatók. — Ismertetőt készséggel küld: 1779

Kolozsvári einrich József gyógyzsappangyár i.-t. Kolozsvárt

Ha modern jó villamos berendezést akar, rendelje meg a Földvári

1927

Debr. Első Elektrotechnikai vállalatánál

 Piac-utcai barak. **Telefon:** Üzleti 168. sz.
.. **Telefon szám 168.** .. Gyári 816. sz.

 Villamoscsillárokból nagy rak-
tár, oxidált és ezüst szinek-
ben. Legjobb minőségű valódi
Wolframgökök napi áron. —
Villamhárítók, villamos esen-
gök, magán telefonok beren-
dezése, kipróbálása évi jókar-
bantartása jutányosan. Vidéki
megrendelések gyorsan in-
téztenek.

Fodor Testvérek

„Bizalom” Temetkezési Intézet Kistemplombazár. Telefon 946. Éjjele 306.

 I-ső osztályu temetés, díszített sima fakoporsó és hozzávaló kellékek,
két lovas gyászkoocsival 50 korona.

 II-dik osztályu temetés, ércállásu fakoporsó és hozzávaló kellékek, két
lovas gyászkoocsival 80 korona.

 III-dik osztályu temetés, bársonyos koporsó és hozzávaló kellékek, két
lovas gyászkoocsival 120 korona.

 IV-dik osztályu temetés, érckoporsó és hozzávaló kellékek, négy lovas
füveges gyászkoocsival 200 korona.

 V-ik osztályu temetés, díszes érckoporsó és hozzávaló kellékek, négy
lovas barok gyászkoocsival 300 korona.

 VI-dik osztályu temetés, sarcofág érckoporsó és hozzávaló kellékek, négy
lovas füveges dísz barok gyászkoocsival 400 korona.

 Díszítések és behuzások díjtalanul eszközölünk. Művirág koszorukat 70 fillértől
kezdve gyári árban számítjuk. — Elvünk pontosság és kegyeletteljes kiszolgálás.

Gyerünk Glück Edéhez

 mert ott minden 10 pár cipő után, ha nem is egyedül, **ingyen kap egy pár cipőt**
tehát bármely rokona vagy ösmerőse vásárolja is teljesen
a legjobb és legszebb férfi-, női- és gyermekcipők nagyon olcsón kaphatók, kalap, fehérnemű és
uridivat újdonságok nagyválasztékban.

Telefon
602.
Glück Ede

Debreczeni első takarékos palotájában. 2

Telefon
602.

 Próbálja meg, nem
bánja meg.

 Tartós és piros
anyag.

